

Warszawa, dnia 12 maja 2020 roku

496
...../2020/PSP/AK

Szanowny Pan

Mariusz Kamiński

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

ul. Stefana Batorego 5

02-591 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

w imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, organizacji pozarządowej, której statutowa działalność dotyczy ochrony praw i wolności człowieka, zwracamy się do Pana Ministra, jako ministra właściwego ds. wewnętrznych, z pytaniem dotyczącym możliwości wyrobienia paszportu. Na utrudnioną możliwość wyrobienia paszportu wskazano w materiale wideo oraz artykule prasowym zamieszczonym na stronie internetowej TVN24 pt.: „*Nie odbierzesz paszportu. Nie złożysz wniosku, gdy ważność stracił stary. Dlaczego? Nie bardzo wiadomo*”¹.

Jak wynika z materiału prasowego, osoby, które chcą uzyskać paszport, są pytane przez urzędników wojewódzkich o to, w jakim celu jest im on potrzebny oraz dokąd chcą wyjeżdżać. Z publikacji wynika także, że paszport można uzyskać w trzech szczególnych okolicznościach, tj. śmierci osoby bliskiej, leczenia za granicą lub wykonywania pracy za granicą. W tym celu: „*[w] przypadku śmierci osoby bliskiej mieszkającej za granicą urzędnicy chcą, by przedstawić im akt zgonu. W przypadku leczenia za granicą wymagane jest potwierdzenie zgłoszenia w szpitalu bądź przedstawienie korespondencji z placówką, w której będzie osoba leczona. Podobnie w przypadku osoby wyjeżdżającej z kraju w związku z wykonywaną pracą, też trzeba wykazać się stosownym potwierdzeniem (...)*”² Ponadto z artykułu wynika, że osoby, które wykupiły wczasy za granicą, nie mają w chwili obecnej możliwości wyrobienia paszportu. Jednocześnie pracownicy urzędów wojewódzkich pytani o podstawę prawną, która

¹ A. Zakrzewski, *Nie odbierzesz paszportu. Nie złożysz wniosku, gdy ważność stracił stary. Dlaczego? Nie bardzo wiadomo*, TVN24, 7 maja 2020 roku, dostęp: <https://tvn24.pl/polska/koronawirus-w-polsce-paszporty-klopot-z-wyrobieniem-dokumentow-4576553>

uniemożliwia wyrobienie paszportu, wskazywali, że nie znają takiej podstawy i możliwe, że jest ona decyzją wojewody bądź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

HFPC pragnie podkreślić, że art. 3 ustawy z dnia 13 lipca 2006 roku o dokumentach paszportowych³ wskazuje, że każdy obywatel Polski ma prawo do otrzymania paszportu, a pozbawić (lub ograniczyć) tego prawa można jedynie w drodze ustawy. Brak możliwości otrzymania paszportu może jednocześnie naruszać art. 52 ust. 2 Konstytucji RP w zakresie swobodnego opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Mając powyższe na uwadze Helsińska Fundacja Praw Człowieka zwraca się z prośbą o wskazanie podstawy prawnej, która uniemożliwia obywatelom polskim wyrobienie paszportu. Ponadto pragniemy zapytać, dlaczego tylko w przypadku śmierci osoby bliskiej, leczenia za granicą lub wykonywania pracy za granicą można uzyskać paszport po przedstawieniu stosownych dokumentów. Jednocześnie należy podkreślić, że zbieranie takich danych przez pracowników urzędów wojewódzkich może naruszać art. 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w zakresie prawa do prywatności.

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,

teny wyprawy stencjon

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
SEKRETARZ ZARZĄDU

Piotr Kładoczny
Piotr Kładoczny

³ Tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 617.